

Heftî 20#02

2020-01-20 21:22:14

2016'dan kalan bazı web notları var bu hafta. Yeni sıra geliyor.

1

“Gazali’ye göre hukukun amaçlarını hatırlatmıştı birkaç yıl önce. İnsanları koruyarak birbirlerine ve Allah’a karşı yükümlülüklerini yerine getirebilmelerini sağlamak için beş asgarî ve zarurî koşul varmış. Bunlar neymiş biliyor musunuz? Din, can (nefs), akıl, nesil ve mal. Gülhane’ye göre bir iki kalem de fazlası var korunacakların. 1111 yılında ölen Gazali’nin görüşlerinden söz ediyoruz!”

Vüzerâ Kanunnâmesi’nin ne günahı vardı?

2

“Gerber’in araştırma sorusu aslında Osmanlı devletinin gerçek anlamda ne kadar despotik olup olmadığıydı. Osmanlı hukuk sistemini çalışan Gerber böyle bir despotizm görememiştir. Çalışmasını bugün hâlâ çok değerli kılan özellik ise Gerber’in Osmanlı İmparatorluğu’nun çekirdek bölgesindeki hukuk uygulamalarını önce şeriiye sicilleri, şikâyet defterleri ve fetva mecmuaları gibi tarihî malzeme üzerinden çalışıp Osmanlı hukukunun yapısı hakkındaki kararını sonra vermiş olmasıdır. Kısaca, Gerber tümünden gelmiyor, İstanbul ve Bursa ağırlıklı tarihî verilerden yola çıkarak tüme varıyordu.”

“Mahkemelerde şeriat ve kanunu uygulayan kadıların herhangi bir yerde bir yıldan fazla kalmasına ve dolayısıyla eş dost ilişkileri geliştirmesine izin vermeyen Osmanlı bürokrasisi, kadıların adlî tarafsızlığını sağlamaya çalışıyordu. Dahası bu bürokrasinin halk sınıfından insanları denetlemede hukuku kullanması gibi bir olgu söz konusu değildi. Bilakis, kadınların erkeklere, gayri-Müslimlerin Müslümanlara, reayanın askerî sınıf üyelerine açtıkları davaların çoğunu kazandıkları dikkate alınırsa hukukun daha az güçlüler için bir hak arama mekanizması olarak işlev gösterdiği söylenebilir. Tabii ki askerî sınıfın, halk tabakasından insanların kendilerine karşı açtığı davaları kaybetmesi, yargıya başta padişah olmak üzere Osmanlı resmiyetinin müdahale etmediğini göstermesi açısından da önemlidir.”

“Ahidnâmelerinde ol kaydı cehele-i küttab yazmışlardır. Nâmeşru nesneye emr-i sultânî olmaz.”

“Nâmeşru nesneye emr-i sultani olmaz”

3

“In reality, ‘natural’ products are usually more chemically complicated than anything we can create in the lab. To demonstrate, I broke down the components in an ordinary banana.”

“The fact that an ingredient is synthetic does not automatically make it dangerous, and the fact that it is natural doesn’t make it safe. Botulinum, produced by bacteria that grow in honey, is more than 1.3 billion times as toxic as lead and is the reason why infants should never eat honey. A cup of apple seeds contains enough natural cyanide to kill an adult human. Natural chemicals can be beneficial, neutral or harmful depending on the dosage and on how they are used, just like synthetic chemicals. Whether a chemical is ‘natural’ should never be a factor when assessing its safety.”

‘Chemophobia’ is irrational, harmful – and hard to break – James Kennedy |
Aeon Ideas